RADVES

Informačný časopis Obce Radošovce Jún 2012 **2/2012,** Roč. II.

Návraty domov.

Čím som starší ,tým je mi sympatickejšie tvrdenie, že na zemi je len jedno miesto, kde je človek celý život doma . Je to tam, kde som pod dohľadom milujúcej matky a otca začínal svoj život. Myslím, že aj keď má už človek svoju rodinu, ktorou vytvára domov svojim deťom, aj vtedy pre neho samotného jeho „ tu som doma „ je dom, či byt, kde stál na štartovacej čiare svojho života. A k tomuto miestu Na Párovcách ma viaže tak silné puto, že aj keď už rodičia nežijú a moje návraty domov i odchody na miesto pôsobenia idú vždy cez cintorín, na vzťahu k domu to nič nemení. Rovnako je to aj so vzťahom k Radošovciam. Kdesi priam v podvedomí je názov Radošovce prítomný stále a to tak silne, akoby som bol medzi Vami. Od maturity – a je to už 51 rokov – som prichádzal najprv na víkendy a prázdniny a potom na dlhšie či kratšie pobyty. Odvtedy ako maminka krátko po tacinkovej smrti v roku 2002 prišla ku mne a ostala u mňa na fare až do jej smrti pred 4 rokmi, je tých návratov už menej. Pri nich si vždy uvedomím ešte jednu skutočnosť: pre mňa znakom vzťahu k domovu je aj dialekt, ktorým sa tam hovorí. Myslím, že spisovnú slovenčinu ovládam dobre, ale keď stretnem kdekoľvek Záhoráka , priam automaticky prejdem na záhoráčtinu. Ako balzam na uši mi znela táto reč z úst maminky, ktorá u mňa hovorila len záhorácky - so ženami čo ju opatrovali i s ľuďmi, ktorí ju navštívili. Veľmi ju potešila pochvala pánov biskupov Judáka i Galisa za vernosť rodnej reči. Prichádzalo aj k úsmevným situáciám, keď som musel niektoré slová prekladať, či vysvetľovať. Možno, že by ich už nerozumeli ani niektorí školáci u nás – napr. miščafla, náhnet, longo, mochla či opleči, alebo mnohé iné. Obhajoval som tvrdenie, že záhoráčtina je bohatšia než slovenčina. Keď sme počuli slovensky „Niekto tam je“, nevieme, či tam bol alebo či tam jedol. Záhoráčtina je presnejšia - má dve slová: „ Ňegdo tam je“ a „Ňegdo tam í“, aj keď som zatajil, že to najkratšie sloveso má u nás aj podobu zámena, keď povieme „ Daj í pokoj!“. Vždy mi je do smiechu, keď počujem rodákov , ktorí z nejakých dôvodov nehovoria záhorácky a ktorých reč sa podobá reči českých úradníkov, ktorí žijú dlhšie na Záhorí.

V mojom veku pri návratoch domov, kedy už poznám viac ľudí, čo sú „Za Kučerú“ než tých živých, prichádzajú mi na um myšlienky na ten definitívny návrat každého človeka – návrat k nebeskému Otcovi. Aby sme pri ňom nezišli z cesty, kráčal ju pred nami Kristus a nespočetný zástup jeho verných vyše dvoch tisícročí. Doma som dostal dobrý základ – pevnú vieru v Boha a poznanie, že láska je obeta. Bez obety nemôže byť ani reči o láske manželskej, rodičovskej, priateľskej či jednoducho láske k blížnemu. Zrejme si neuvedomujeme dostatočne vážne skutočnosť, že Ježiš použil imperatív, rozkazovací spôsob iba vo vzťahu k láske:“... toto vám prikazujem, aby ste sa navzájom milovali tak, ako som ja miloval vás...“. Láska k ľuďom bez ohľadu na to kto sú a akí sú, je nesmierne ťažká a je jedno, či sú to cudzí ľudia, alebo najbližší príbuzní. Preto sme lásku k blížnemu dostali ako príkaz a k nemu nadprirodzenú milosť, silu. Nie je totiž ťažké milovať sympatického človeka, či toho, kto nás má rád. Ale milovať niekoho, komu z nejakého dôvodu nevieme prísť na meno, na to naše prirodzené sily, naša „pozemská výbava“ nestačí. Pretože takáto láska je rozhodujúca na ceste do definitívneho domu u Boha, pripomína nám Ježiš, že je múdre vziať si ho za sprievodcu a nezabúdať na jeho slová:“...bezomňa nič nemôžete urobiť...“.

Tretíkrát spomeniem vek. Čím som starší, tým je mi jasnejšie, že keď človek prestane mať vzťah k Bohu, alebo ten vzťah znetvorí pokusom upraviť si Boha a Božie zákony podľa svojho života, skôr či neskôr začne mať problémy aj so vzťahom i k sebe i k iným ľuďom. Vzdialením sa od Boha či stratou Boha stráca človek mieru i smer svojho života a tým aj šancu splniť príkaz milovať „bezdôvodne“. Tým myslím na vzťahy medzi ľuďmi, ktoré ma trápia a bolia, a ktoré som zbadal aj v Radošovciach – vzťahy, ktoré majú „obchodný či ekonomický „ rozmer. Stráca sa hodnota človeka, spočívajúca v tom, že je stvorený na obraz Boží a hodnota človeka ako dôvod vzťahu a lásky sa začína merať podľa toho, čo má a čo dokáže pre mňa urobiť. A tak sa pred Bohom sotva mierne ukloníme a pred človekom – akoby za trest – sa musíme skloniť hlboko. Prestáva byť dôležité čo som a rozhodujúce je čo mám – úrad, funkciu, bohatstvo, slávu. Pri tom stačí tak málo, aby som zajtra nemal nič... Ak tieto kritériá človeka ovládnu, dá sa rozumieť aj nezriadenostiam a absces om života, ktoré majú aspoň na chvíľu dať zmysel nezmyselnej existencii.

Som rád, že som Záhorák a že som z Radošoviec. Som rád, že som vyrástol v rodine, kde mal Boh prvé miesto. Som rád každému prejavu snahy o krajší a lepší život, ktorý obstojí aj pred Stvoriteľom. Vám všetkým, moji milí rodáci, vyprosujem Božie požehnanie a múdrosť srdca. Pokiaľ vo vašich rodinách bude žiť Boh, pokiaľ budete robiť a žiť tak, aby mohol Boh vaše konanie požehnať, dovtedy sa nemusíte báť ani o budúcnosť Radošoviec, ani o svoj pozemský i večný život. Teším sa na každý príchod domov a budem rád, ak sa zatúlate do Považského Podhradia. Srdečne vás všetkých pozdravujem a žehnám vedeniu obce i vám všetkým. Váš

Ivan Konečný, dekan -farár Považské Podhradie

Dejiny Radošoviec – 18. storočie.

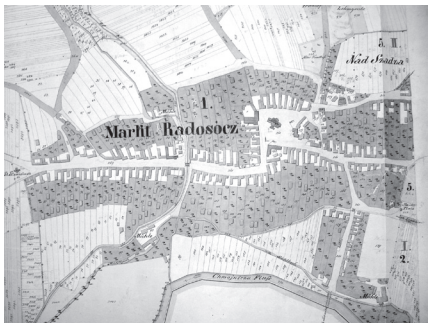

/Seriál článkov na pokračovanie/

Po skončení posledného protihabsburského povstania sa začali pomery v Uhorsku postupne ustálovať. Vrchnosť sa musela sústrediť na potlačenie veľmi rozšíreného zbojníctva a v roku 1711 vyšiel cisársky rozkaz všetkými prostriedkami eliminovať zbojníctvo na Slovensku. V tej dobe sa s chyteným zbojníkom či lúpežníkom vykonal krátky proces. Obesili ho na výstrahu na dobre viditeľnom mieste. Malý pahorok nachádzajúci sa v juhovýchodnej časti radošovského chotára, na pravej strane od cesty smerom k Senici, poznáme i teraz pod starým názvom „Šibenky“. Iste tu voľakedy stála aj šibenica.

V roku 1715 rokoval v Bratislave snem o potrebe vydržiavať stálu armádu, a preto nariadil všeobecný súpis zdaňovaného obyvateľstva. Stoličtí úradníci získavali informácie vypočúvaním richtára a prísažných, o čom sa nám dochovali zápisy. Následkom protihabsburských povstaní a morovej epidémie poklesol v našej obci počet obyvateľov za posledných sto rokov - tri a pol násobne a to na asi **200 obyvateľov**. V zápiskoch o Radošovciach sa ďalej konštatuje, že sa hospodárilo trojpoľným systémom – jarina, ozimina, úhor. Polia boli priemernej bonity a seno na lúkach sa dorábalo v dobrej kvalite. Ďalej sa tu dokladá, kto pred tromi storočiami v Radošovciach býval: Martin Hubač, Ondrej Zaňat, Juraj Svrčina, Štefan Turáček, Pavol Čižmár, Ondrej Vala, Ján Šimek, Martin Červenka, vdova Zoranková, Juraj Hercka, Ján Mihalač, Ján Prokeš, Juraj Holý, Pavol Hvala, Juraj Škoda, Michal Mička, Juraj Hiša, Tomáš Hanák, Jan Nebula, Pavol Hubáček, Surový, Dopčák, Zorálek, Stanek , Sanda, Orávek. Niektoré radošovské priezviská i tu potvrdzujú moravský pôvod obyvateľstva a to ešte z čias usídľovania utečencov zo susednej Moravy z oblastí ohrozených Turkami.

V roku 1716 a 1717 nastali kruté zimy a neobvykle chladná bola jar i leto. Úrody boli nízke, mnoho ľudí sa túlalo po krajine a panoval hlad. Panstvá Holíč a Šaštín ovládané Coborovcami, aj napriek výhodnej polohe a pracovitému ľudu, nemohli uniesť ťarchu hýrivého a veľkopanského života niektorých potomkov rodu Coborovcov. Jozef Cobor vlastnil honosné rezidencie v Paríži, Benátkach a Viedni a na ich chod si musel požičiavať veľké obnosy. Dával do zálohu obce holíčsko-šaštínskeho panstva a tak sa v roku 1726 stali Radošovce i Vieska vlastníctvom viedenského finančníka Mateja Stegnera. Ten ich predal v roku 1730 skalickým jezuitom.

V ďalších rokoch sa život začína stabilizovať a nastáva obdobie hospodárskeho rastu. Roľníci sa mohli sústrediť na svoju prácu s istotou, že plody ich celoročného úsilia nevyjdú nazmar a že ich nik neohrozuje na živote. Zvyšuje sa i počet obyvateľov. O panstvo Holíč a Šaštín sa začína zaujímať v roku 1735 vtedy ešte snúbenec Márie Terézie – ekonomicky vzdelaný František Štefan Lotrinský. Do hospodársky zanedbaného panstva investoval nemalé prostriedky tak, aby sa mu peniaze i so ziskom vrátili. Založil manufaktúry a to na majoliku v Holíči a kartúnku v Šaštíne. Obyvatelia širokého okolia i viacerí Radošovčania mohli domácky spracúvať priadzu a dodávať ju do šaštínskej továrne a tak si zarobiť slušný obnos. František Lotrinský zmodernizoval panský majer Kobylany. V Holíči dal vybudovať centrálnu sýpku, odkiaľ putovalo obilie na trhy, alebo po rieke Morave a Dunaji sa vozilo až do Viedne. Prebudoval holíčsky kaštieľ, ktorý sa stal pre celú panovnícku rodinu druhým domovom. V roku 1741 sa Mária Terézia dala korunovať v Bratislave za uhorskú kráľovnú. Z dôvodu postavenia silnej armády na obranu svojho trónu vykonávajú osobitní kráľovskí komisári opäť súpisy majetkových pomerov poddaných a mešťanov. /Šľachta dane neplatila./ V súpise je zaznamenaný veľký nárast obyvateľstva mestečka za posledných 40 rokov. Žilo tu spolu 138 rodín, čo je 850 – 900 obyvateľov. Z toho 98 rodín sedliackych. Jedna sedliacka usadlosť bola daňovou jednotkou a predstavovala asi 12 hektárov pôdy, vrátane lúk. Takmer každý sedliak vlastnil za domom stodolu a pomerne veľký kus pozemku na pestovanie zeleniny a ovocných stromov pre vlastnú potrebu. Ďalej súpis udáva, že polia sa obsievali ražou a ovsom. Oralo sa pomocou dvojzáprahu, pod oziminy trikrát, pod sejbu jarín stačilo dva razy. Dnes si sotva vieme predstaviť, aká to bola na čas a množstvo fyzických síl náročná práca ručne dva aj tri razy preorať 3 – 6 hektárov.

Ako vyzeral vtedajší gazdovský dom? Boli to stavby z nabíjanej hliny alebo z nepálených tehál. Obytná časť sa skladala z izby, kuchyne a komory. Ďalšie priestory boli hospodárske. O prosperujúcom vinohradníctve svedčí skutočnosť, že sa v chotári nachádzali takmer 3 ha vinohradov. Okrem sedliakov spoločenskú skladbu obyvateľov tvorili želiari – v tunajšom nárečí hoštáci a to v počte 18 rodín. Ďalej remeselníci: nájomca panskej jatky-mäsiar obilník, pivovarník, košikár, čižmársky majster a desať mlynárov na piatich mlynoch na Chvojnici. Zaujímavý je stav hospodárskych zvierat: 7 volov, 81 kráv, 88 koní, 213 oviec a 197 prasiat. O pôde úradníci zaznamenali, že polia sú pomerne úrodné a možno ich obsiať všetkými druhmi obilnín. Lúky v chotári sú nadpriemerne úrodné, ibaže občas ich poškodí Chvojnica, keď sa vyleje. Pre chov domáceho statku mala senoseč veľký význam.

Panovníčka Mária Terézia sa okolo roku 1760 sústredila na zavedenie reforiem. Obyvateľstva sa dotkla finančná reforma. Boli zavedené strieborné tereziánske toliare ako cenená mena. Do obehu boli dané prvé papierové peniaze nazývané bankocedule, z čoho vzniklo pomenovanie bankovky. Ďalej zakázala mučenie a procesy s čarodejnicami. Zreformovala školstvo a zasiahla do poriadku cechov. Jej najvýznamnejšou reformou bola urbárska regulácia vykonaná v roku 1767 – 1770 a znamenala pre väčšinu obyvateľov pozitívny obrat k lepšiemu. Skôr ako sa zaviedol nový urbár, vyšetrovala poddanské pomery v každej obci osobitná komisia. Na deň **12. apríla 1769** boli pred urbársku komisiu v Holíči povolaní richtár Martin Milota a päť popredných obyvateľov Radošoviec. Tu im boli položené otázky, na ktoré museli po prísahe pravdivo odpovedať. Tieto otázky komisie a odpovede obyvateľov sú cennou ilustráciou poddanského života. Zápisnica končí slovami: Všetci sme dediční poddaní. Podpísaní : Martin Milota, Jura Turan starší, Tomáš Ivánek, Martin Stachala, Martin Chvala, Jan Michalač.

Ako výsledok tohto procesu bolo vydanie tlačeného **urbáru v slovenskom jazyku pre mestečko Radošovce** a prečítanie celého urbáru na veľkom obecnom zhromaždení v októbri **1773**. Všeobecne platný tereziánsky urbár priniesol úľavu v robotných povinnostiach a zaistil prehľadnosť a proporčnosť naturálnych a peňažných dávok zemepánovi. Nástupca Márie Terézie jej syn Jozef II. pokračoval v reformách. Vydal toleračný patent, ktorým umožnil existenciu ďalších troch kresťanských vyznaní a zrušil nevoľníctvo. Vykonal sčítanie obyvateľstva a z vojenských dôvodov zisťoval počty a vek chlapcov. Dokončil prvé presné mapovanie celej monarchie a dodnes sa zachoval **list ručne spracovanej farebnej mapy**, ktorá zachytáva každú budovu, potok, poľné i riadne cesty nášho mestečka. Za jeho vlády sa začali povinne označovať domy drevenou tabuľkou s číslom, čo sa nepáčilo zemanom, že na pyšnej kúrii i sedliackom dome visí rovnaká tabuľka.

V roku 1772 pri delení Poľska bola k monarchii pričlenená poľská Halič, kde viac ako 10% obyvateľstva tvorili židia. Židia sa začali masovo sťahovať do Uhorska a usádzať v hospodársky rozvinutých mestečkách. Radošovce sa stali akýmsi strediskom židov v širšom okolí, postupne sa tu usadilo 62 židov a vo Vieske 24 židov. Rodiny sa venovali najmä obchodu a mali tu tiež svoju synagógu.

Po smrti Jozefa II. začína vojnové obdobie s revolučným Francúzskom a potom s Napoleonom. Zvýšené dodávky potravín pre vojsko, odvody a verbovačky patrili ku každodenným javom preťažkej doby. Počas bitky u Slavkova pri Brne /1805/ cez obec neustále tiahli vojenské jednotky. Najprv zbory rakúskej armády a Rusov ku Slavkovu, po bitke Rusi zase ustupovali tadiaľto cez Senicu k Novému Mestu. V bitke pri Asperne neďaleko Viedne /1809/ bojisko zaliala krv mnohých slovenských mládencov, medzi ktorými nechýbali akiste ani rodáci z Radošoviec. Bol tu úplne zničený 2. peší Alexandrov pluk, ktorý tvorili Slováci z Nitrianskej stolice.

Po skončení vojnového obdobia v roku 1815 bolo obyvateľstvo vyčerpané a trpelo všeobecnou biedou. V tej dobe sa už naplno prejavuje kríza spoločenského systému kde hlavnou brzdou je poddanstvo. V roku 1831 postihla krajinu ďalšia pohroma a to epidémia cholery. V našej obci ochorelo 180 ľudí a polovica z nich po niekoľko dní trvajúcom trápení zomrela.

Ďalšie roky boli v znamení spoločenského úpadku a rastúceho národnostného napätia v Uhorsku. Zakonzervovaný feudálny systém bol už vo vtedajšej Európe anachronizmom.

Miroslava Kučerová, spracované podľa Jána Mrvu.

Čo nového sme zažili v MŠ

Celý školský rok je pre našich škôlkarov bohatý na nové zážitky, dobrodružstvá a plný spoznávania nových vecí.

Od Fašiangu sme veru nezaháľali. Deti predškolského veku sa zúčastnili v marci plaveckého výcviku pod dozorom skúsených plavčíkov v Senici. Počas kurzu sa deti naučili nebáť sa vody, zásady správneho plávania a na záver každý malý plavec dostal mokré vysvedčenie a medailu.

Aby si detičky utužovali kondíciu, zorganizovali sme cyklistické preteky. Aj napriek pražiacemu slniečku sa dostavil veľký počet pretekárov, ktorí sa už nevedeli dočkať, kedy vyrazia na povel ŠTART! Po vyčerpávajúcom závode sme si všetci pochutili na špekáčikoch, pohrali sme sa na školskom dvore a víťazi si zaslúžene prebrali svoje ceny. Príjemnou a hlavne osviežujúcou bodkou za pekným poobedím bola sprcha od hasičov priamo z nového hasičského auta.

Deťom sa hasičské auto veľmi páčilo a tak jedného dňa v rámci prechádzky zavítali na hasičskú zbrojnicu. Tu si zblízka prezreli nielen nový model auta, ale aj historické vybavenie hasičov. Nakoniec im jedna z dobrovoľných členiek Monika Kudláčová ukázala aj medaily a ocenenia zboru hasičov z Radošoviec. Zážitky z tejto návštevy deti zachytili na výkres a obrázky sme zaslali do súťaže. Teraz budeme s napätím očakávať, či budú mať naše obrázky úspech.

Témy, ktoré deťom v materskej škole približujeme, sa týkajú aj domácich a lesných zvieratiek. No a kde inde sa s nimi lepšie zoznámia ako priamo na hospodárskom dvore? Preto sme sa vybrali do Viesky k rodine Štepanovskej, kde si deti mohli zblízka pozrieť domáce zvieratká a ich „príbytky". Deti pomáhali pri kŕmení zajačikov, pohladkali si psíka, ponaháňali sliepky.

A kto iný ako skúsený poľovník by im vedel porozprávať o živote v lese? Jedno slnečné doobedie sme privítali pána Janka Pekara, ktorý nám porozprával o lese, o zvieratách žijúcich v ňom, aj o tom, ako sa v ňom treba správať. Okrem trofejí si ako posilu tento skúsený kynológ priviedol svojich psích zverencov, s ktorými sa deti mohli vyblázniť.

Naša materská škola sa zapojila do celoslovenského projektu „Veselé zúbky", ktorého cieľom bolo naučiť správne si zúbky čistiť a starať sa o ne. Deti s pani učiteľkami pripravili pre rodičov „Deň veselých zúbkov", za ktorý boli odmenení balíčkom na správnu ústnu hygienu od DM drogerie markt.

„Každé ráno mamička, pobozkáš ma na líčka.
Keď ma izbou roztočíš, smiech mi skočí do očí."

Takéto a ešte krajšie básničky, pesničky a scénky mali pripravené detičky pre svoje milované mamičky. Deň matiek sme oslávili v plnej paráde a s krásnym darčekom pre každú mamku.

Úspechy našich detí

Toľko šikovných detí pod jednou strechou máme. A aj šikovné pani učiteľky, ktoré rozvíjajú ich talent a podporujú ďalej v tom, v čom sú jedineční.

Okresnej literárnej prehliadky **Hrkálka** v Skalici sa zúčastnila naša šikovná predškoláčka **Anetka Vrablecová** s veršovanou rozprávkou „Roztrhaná perinka". Svedomito ju pripravovala pani učiteľka Marta Boledovičová.

Ako každý rok, aj tento, sa konala prehliadka detskej tvorivosti **„Matematické hry múdrej pani sovy"** v Holíči, kde nás reprezentovali šikovné dievčatká **Katka Renováčková**, **Alexandra Orthová** a **Karolínka Matúšová**, ktoré vedomosťami „vyzbrojili" pani učiteľky M. Kurtová a M. Boledovičová. Za odmenu si každá priniesla malú „múdru sovičku".

V Skalici už tradične vystupujú hudobne nadané deti na prehliadke **„Blahova notečka"**. Na tomto jubilejnom 10. ročníku reprezentovala našu MŠ šikovná speváčka **Timea Vávrová** s piesňou „V Radošovcách, tam sú chuapci", s ktorou zožala obrovský úspech dokonca aj u sprievodnej kapely Pláňava. Vďaka za prípravu patrí pani učiteľke Márii Kurtovej.

O tom, že naše deti vedia aj krásne maľovať, svedčí veľa obrázkov, ktoré zdobia nielen nástenky v našej škôlke, ale prezentujú sa aj na rôznych súťažiach. Veľkú zásluhu na tom má pani učiteľka Danka Štepanayová, pod ktorej vedením sme získali už nejedno krásne umiestnenie na rôznych okresných aj celoslovenských výtvarných súťažiach. Inak tomu nebolo ani teraz. V Senici na výtvarnej súťaži organizovanej ku Dňu zeme uspeli naše dve dievčatá **Henrietka Kudláčová** a **Katka Renováčková** a vyhrali krásne druhé miesto.

V ďalšej súťaži vyhlásenej FNsP Skalica „Čo sa deje v našej nemocnici?", sa na krásnom treťom mieste umiestnila **Sofia Šrámková**. Všetkým srdečne blahoželáme!

Leto pomaly klope na dvere, je čas vyraziť na pochod!!! Kedy? **23.júna 2012** patrili radošovské vinohrady indiánom a deťom.

Prichystali sme niečo dobré pod zub, dobrú zábavu a spolu s poľovníkmi veľa, veľa zaujímavých prekvapení.

A aby zážitkov nebolo málo, hurááá na výlet. Tento rok sme objavovali tajomný prístav v Hodoníne na „Rozprávkovej lodi". Aby sme načerpali energiu, presunuli sme sa do Uherského Hradišťa, kde sme sa do sýtosti vybláznili v aquaparku.

Nielen leto, ale aj prázdniny klopú na dvere. A to znamená, že z našich predškolákov sa po prázdninách stanú veľkí školáci. Ich posledný deň v škôlke sa podobá na oslavu, na ktorej nechýba slávnostné dekorovanie stužkou, odovzdanie krásnej knihy na pamiatku, naozajstného vysvedčenia a velikánska torta. Deň sa končí nočným letom lampiónov šťastia a deti si naposledy vyskúšajú, ako sa spinká v škôlke nielen cez deň, ale aj v noci.

Iveta Matúšová

Spoločenská kronika

Vítame

Richard Bernát
Pavol Gajdoš
Ella Hanusová
Erich Janovič
Beatrice Komorná
Šimon Ladovič
Kristína Poláková
Sofia Pukančíková
Lubomír Valík
Richard Žúrek

Rozlúčili sme sa

Lubomír Bernát /1930/
Jozef Chrenka /1930/
Anna Mikulová /1951/
Štefánia Pobudová /1940/
Angela Ščítna /1931/
Eduard Flajžík /1930/

Štatistika

V našej obci žije 92 občanov s priezviskom Kudláč a Kudláčová a 77 nositeľov priezviska Mikula a Mikulová.

Spoločenské a kultúrne udalosti v tomto polroku

Dobrá novina - koledovanie
Reprezentačný ples ZŠ
Detský maškarný ples
Mariášový turnaj
Tradičný hasičský fašiangový ples
Obecná zabíjačka a pochovanie basy
Divadelné predstavenie DS Pop. Močidľany – Hra o láske
Ochutnávka vín a divadelné predstavenie – Príbeh vinára
Noc s Andersenom – akcia na podporu čítania
Veľkonočné tvorivé dielničky, ukážky remesiel
Regionálna výstava vín
Koncert Zboru slovenských učiteľov v kostole
Sprievod sv. Floriána
Hurbankové slávnosti
Koncert Majk Spirit
Hokejbalový turnaj - medziuličný
Radošovský gulášmajster – súťaž vo varení guláša
20. výročie založenia detského divadelného súboru DRAK
Hodová zábava Pod širákem - Vieska
Rozprávkový pochod lesom – indiánsky
Juniáles a poľovnícky guláš
Radošovské kultúrne leto: Penová párty
Radošovská oddychovka
Natáčanie filmu o Kájovi Maříkovi – procesia Božieho tela

Pripravuje sa

Hasičská súťaž
Beh k radošovským vinohradom
Divadelné predstavenie Rodzina Veseuá
Popoludnie pre seniorov
Katarínska zábava
Stretnutie s Mikulášom
Tvorivé dielničky – zima a Vianoce

Kniha našej rodáčky ako učebnica

Dňa l5. júna 2012 bola na Mestskom úrade v Skalici za účasti primátora mesta, ako i ďalších hostí uvedená do života kniha MAĽOVANÉ Z KOLÍSKY, ktorej autorkou je naša občianka Jozefa Chocholáčková, učiteľka Materskej školy Skalica a ilustrovali ju deti MŠ. Tu je jej príspevok k vydaniu knihy:

„Detstvo je rezbár, ktorý vytesáva celý život. Hoci samo rýchlo plynie, údery jeho dláta trvajú večne. Aj moje osobné detstvo nezmazateľne vrylo do môjho srdca nádherný vzťah k výtvarnému a literárnemu umeniu. Mala som to šťastie, že spolu so súrodencami sme si sami vyrábali hračky, kreslili, maľovali... Brat hlavne indiánov, vojakov a mojou parketou boli najmä bábätká - plošné, či trojrozmerné. Po večeroch - sediac na lavici, či dlážke, sme si vždy čítali rozprávku. A tak sa to prirodzene, spontánne – nevediac ani ako, prenieslo i do mojej práce.

V našej materskej škole si deti samé vyrábajú rôzne hračky, pomôcky a nielen knihy. Môžete tam vidieť spinkať v škatuliach papierové bábätká, alebo zhotovené vlastné počítače s klávesnicou a displejom, kde možno vymieňať obrázky. Telefonujeme z vlastnoručne vyrobených mobilov, dievčatá sú ozdobené šperkami, ktoré samy zhotovili z rôznych odpadových materiálov. A tak naša škôlička je niečím výnimočná. Je tým, čo zanecháva v deťoch jemný reliéf nielen po stránke výtvarnej, jazykovej, ale i etickej a duchovnej.

Kniha MAĽOVANÉ Z KOLÍSKY je učebnou pomôckou pre materské školy Slovenska, má doložku Ministerstva školstva, ale je určená i pre špeciálne MŠ, centrá špeciálno-pedagogického poradenstva, študentov pedagogických škôl, rodičom... Učebná pomôcka je síce prioritne určená pre deti, žiakov, ale málokedy sa práve deti na jej tvorbe podieľajú. Mojím zámerom bolo, aby tvorcami tejto pomôcky boli práve deti, aby tak mohla byť čo najzrozumiteľnejšia a najpodnetnejšia pre ich rovesníkov.

Touto knihou som chcela naštartovať prvopočiatočný záujem detí o čítanie a písanie, keďže doba počítačov a internetu posunula knihy do úzadia, MAĽOVANÉ Z KOLÍSKY je výsledkom mnohých hier a edukačných aktivít, ktoré jej vzniku predchádzali. Až keď sme spolu s deťmi porozumeli tajomstvu písma a objavili, že každé písmenko, každé napísané slovo niečo znamená, mohli sme vstúpiť do širokánskeho sveta múdrosti a krásy kníh. Pred deťmi sa prirodzene otvorila potreba rozvinúť nové poznanie a kamarátstvo s písmenkami a knihami bolo na svete.

Rada by som ešte upriamila pozornosť na skutočnosť, že mnohé naše potreby, ak nie všetky, sú potrebou lásky. Potrebujeme sa cítiť milovaní, ale potrebujeme i dávať lásku, až vtedy sa cítime šťastní. Táto jednoduchá životná filozofia je obsiahnutá i v rozprávkach, ale i v celej tejto knihe. O knihe netreba písať, treba si ju pozrieť. Ale prečo práve MAĽOVANÉ Z KOLÍSKY ?

Keď vidím kolísku a v nej dieťa, je to krása a láska sama. Keď vkladám deťom do rúk farbičky, aj to je krása a láska sama. Krása z toho, čo z detských rúčok vzíde. Láska preto, že to robíme rady a máme sa radi. Ale je tu ešte ďalší dôvod, prečo MAĽOVANÉ Z KOLÍSKY...

V kolíske je začiatok nového života. V nedávnej minulosti existovali detské jasle, ktoré sú však zrušené a až v materskej škole deti po prvýkrát vytvárajú na papier stopy po pastelke, či štetci. A tak práve materská škola je kolískou pre nových Michelangelov, Picassov, či Fürstenzellerov. “

Jozefa Chocholáčková

Z činnosti DHZ Radošovce

V apríli tohto roku sa uskutočnilo odovzdanie nového hasičského vozidla značky Iveco Dally Magirus pre obecný hasičský zbor Radošovce. Nové auto hasičskému zboru slávnostne odovzdal minister vnútra Daniel Lipšic za účasti starostu obce, predstaviteľov okresného a krajského záchranného zboru, predstaviteľov DPO Bratislava, Skalica a Senica, zástupcov kraja Trnava a výboru a členov DHZ Radošovce.

Na sviatok sv. Floriána, patróna hasičov /4. mája/, bol hasičskému zboru Radošovce udelený ďakovný list prezídia DPO SR. Pred nastúpeným obecným hasičským zborom si tiež prevzali ďakovné listy z rúk prezidenta DPO SR Jozefa Minárika zaslúžilí členovia DHZ **Anton Stehlík** a **Anton Kudláč**. V tento deň bolo taktiež na námestí slávnostne posvätené nové hasičské auto vdp. dekanom Jozefom Karáčom. Po posviacke sa za doprevádzania dychovej hudby odobral sprievod ku kaplnke sv. Stanislava, kde bola odslúžená tradičná bohoslužba za živých aj mŕtvych hasičov. Celú slávnosť spestrili staršie členky zboru oblečené v miestnom kroji.

Na požiadanie záchranného zboru Holíč sa podieľali naši požiarnici dňa 26. mája 2012 na zásahu pri hasení veľkého plošného požiaru na Hodonínsku. Pri niekoľkodňovom úsilí o lokalizáciu a likvidáciu lesného požiaru sa vystriedalo 500 hasičov zo 117 jednotiek. Medzi nimi priamo zasahovali v dĺžke 18 hodín naši štyria členovia: **Ján Kubík**, **Marián Kudláč**, **Július Vrablec** a **Peter Lipovský**. Všetkým štyrom menovaným, ktorí sa zúčastnili medzinárodnej pomoci v Českej republike, odovzdal dňa 12. 6. 2012 ocenenie minister vnútra Robert Kaliňák na pôde prezídia DPO SR v Bratislave.

Anton Kudláč

DDS Drak oslavuje dvadsať rokov od založenia.

Detský divadelný súbor **DRAK** Radošovce pôsobí už 20 rokov na divadelnej scéne, pričom od roku 2008 je pod záštitou Základnej umeleckej školy v Skalici. Od svojho vzniku zožal už mnoho úspechov, napríklad prvenstvá na okresných súťažiach a zúčastnil sa krajských súťaží detskej divadelnej tvorivosti. Tento rok sa deti dokonca prebojovali až na celoslovenskú prehliadku detských recitačných kolektívov v Dolnom Kubíne. O niečo neskôr vznikol súbor , ktorý navštevujú deti mladšie ako jedenásť rokov. V tomto súbore nájdeme i maličkých prvákov, pre ktorých súbor Dráčik znamená ich prvé styky s umením a divadlom. Stáť na posvätných doskách divadelnej scény, pohybovať sa tak prirodzene a zároveň teatrálne, no najmä byť súčasťou celku, jedným dielikom skladačky. Toto všetko nám umožnila naša skvelá pani učiteľka **Jana Kutalová**. Pani učiteľka pripravuje zároveň okrem dvoch divadelných súborov aj recitátorov na rôzne súťaže.

V tomto roku si deti zo súboru Dráčik nacvičili krásnu divadelnú hru od Jany Šrámkovej – Zabudnutá záhrada. Je to o poznaní, že nie je všetko zlato, čo sa blyští a že nie len to materiálne je dôležité.

Staršie deti zo súboru Drak si pripravili divadlo poézie podľa predlohy z knihy Karla Jaromíra Erbena Kytice. Príbeh Zlatý kolovrat je o zlobe a chamtivosti, ktorá sa nezastaví pred ničím, ani pred zabitím.

DDS Drak

Špička slovenského zborového umenia vystupovala v Radošovciach.

V radošovskom kostole sa v máji uskutočnil chrámový koncert speváckeho zboru slovenských učiteliek OZVENA ako výchovný koncert pre žiakov našej základnej školy.

Spevácky zbor Ozvena vznikol v roku 1946 a za desaťročia svojej činnosti sa prepracoval do absolútnej špičky medzi slovenskými ženskými zbormi. Vystupuje na významných domácich a medzinárodných podujatiach, uskutočňuje chrámové a celovečerné koncerty, príležitostné vystúpenia pri významných štátnych udalostiach a výchovné koncerty pre školskú mládež. Ozvena reprezentuje slovenské zborové umenie na súťažiach a festivaloch v zahraničí.

Vo svojom repertoári prezentuje sakrálne a svetské skladby, diela klasických a súčasných autorov, úpravy ľudových piesní, černošské spirituály, džezové kompozície atď.

Členkou zboru je i učiteľka ZŠ Radošovce pani **Elena Machajdíková** a tiež naša rodáčka **Katarína Bosáková - Machajdíková**, ktorá je i sólistkou speváckeho zboru Ozvena.

Miroslava Kučerová

Vydáva Obec Radošovce, IČO 309 907, vychádza štvrťročne, reg. na MK SR : EV 4522/12, tlač: Reco Senica.
Zodpovedná redaktorka Miroslava Kučerová